

Raadsvoorstel

Onderwerp

Verlenging BIZ Centrum Werkendam 2023-2027

Samenvatting

De Stichting BIZ Centrum Werkendam heeft de gemeente verzocht om medewerking te verlenen aan het verlengen van de bestaande Bedrijven Investeringszone (BIZ).

De wet BIZ schrijft voor dat een uitvoeringsovereenkomst wordt ondertekend en dat de raad een BIZ-verordening vaststelt.

In de uitvoeringsovereenkomst worden administratief-technische afspraken en verantwoordelijkheden voor de BIZ voor beide partijen, BIZ en gemeente, vastgelegd.

Voorstel

De Verordening BIZ Centrum Werkendam 2023 vaststellen.

Datum voorstel

27 juli 2022

Kenmerk

D2022-07-011433
2022-021611

Opgesteld door

Luc van Vliet

Telefoonnummer

0183-516710

Team

Team Ondernemen

Portefeuillehouder

N.G. van Ooijen-van Breugel

Inleiding

Het bestuur van de Stichting Bedrijven Investeringszone Centrum Werkendam (BIZ Centrum Werkendam) heeft begin 2022 het initiatief genomen om de reeds bestaande Bedrijven Investeringszone (BIZ) voor het centrum van Werkendam te verlengen. De periode start op 1 januari 2023 en eindigt op 31 december 2027 na een periode van 5 jaar.

Beleidskader

Medewerking verlenen aan de BIZ past binnen de kaders van het economisch beleid van de gemeente Altena ('Visie op Werken'). Het fenomeen Bedrijven Investeringszone is per 1-1-2015 een wettelijk instrument, de Wet op de Bedrijven Investeringszones (BIZ). Alle ondernemers en/of vastgoedeigenaren in een afgebakend gebied investeren daarmee gezamenlijk in de kwaliteit van hun omgeving.

Beoogd resultaat

Ambitie van het nieuwe BIZ-bestuur is om gezamenlijk en met alle belanghebbenden de kwaliteit van het winkelgebied van Werkendam structureel te verbeteren, teneinde de functie als hét centrum voor recreatief winkelen in het Land van Heusden en Altena goed te vervullen. Dit moet leiden tot een attractief totaal aanbod in een aantrekkelijk, consumentgericht winkelgebied voor de inwoners van de gemeente Altena en bezoekers van de regio.

Gemeentehuis Altena
Sportlaan 170
4286 ET Almkerk

Postbus 5
4286 ZG Almkerk

T (0183) 516100
E info@gemeenteAltena.nl

Een BIZ leidt tot meer betrokkenheid en een sterkere samenwerking in het betreffende gebied. De activiteiten van een BIZ zijn altijd aanvullend op de activiteiten van de gemeente. Onderlinge afspraken tussen de gemeente en de BIZ worden vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst voor het BIZ-gebied (zie bijlage).

Argumenten

- 1.1. De uitvoeringsovereenkomst is opgesteld in goed overleg met het nieuwe bestuur van de Stichting BIZ Centrum Werkendam. Feitelijk is er slechts sprake van een geringe aanpassing/ actualisatie ten opzichte van de vigerende uitvoeringsovereenkomst van de BIZ Centrum Werkendam (periode 2018-2022). De uitvoeringsovereenkomst bevat enerzijds een set van standaard afspraken zoals die ook bij andere BIZ-initiatieven in Nederland wordt gehanteerd. Denk hierbij aan een omschrijving van de begrippen, doel, duur van de overeenkomst, jaarverslag, eindafrekening etc. Anderzijds is in navolging van artikel 7.5 van de Wet BIZ, een belangrijk doel van de overeenkomst dat het minimale niveau van dienstverlening door de gemeente voor de duur van de BIZ periode wordt vastgelegd. Het betreft hier vooral de inzet van de gemeente voor het onderhoudsniveau van de openbare ruimte. Voor de onderdelen groen, verharding, straatmeubilair, onkruid en zwerfvuil wordt het huidige onderhoudsniveau vastgelegd. Willen zij een hoger onderhoudsniveau, dan moeten zij dit opnemen in hun BIZ-plan en uit de BIZ-bijdragen betalen. Er vindt structureel overleg plaats over de voortgang van activiteiten.
- 1.2. Wij hebben als gemeente vanuit ons economisch beleid een belang bij het in stand houden van deze BIZ. Met name de detailhandel staat onder druk onder invloed van afvloeiing van koopkracht naar internetverkoop. In relatie tot een prettige woonomgeving en de arbeidsmarkt is een goed voorzieningenniveau van belang. Het gaat daarbij niet alleen om winkels, maar ook om plekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en de gemeenschap in stand kunnen houden. Tegelijkertijd trekken de ondernemers/ winkeliers een deel van de verantwoordelijkheid voor de publieke ruimte in het winkelgebied naar zich toe. Uiteindelijk zal het winkelcentrum aantrekkelijk(er) en ook toekomstbestendig blijven c.q. worden voor de er reeds gevestigde bedrijven. Ook voor nieuwvestigders geldt dit, al is de leegstand in het centrum op dit moment beperkt.
- 1.3. Het verlengen van de huidige BIZ Centrum Werkendam maakt het voor ondernemers/ winkeliers in het centrum mogelijk om gezamenlijk te (blijven) investeren in het BIZ-gebied. Daarnaast kunnen activiteiten worden georganiseerd die zorgen voor een

aantrekkelijk werkgebied voor bezoekers, gebruikers/ ondernemers en vastgoedeigenaren in het BIZ-gebied. De activiteiten die worden ondernomen dienen (op basis van de Wet BIZ) betrekking te hebben op activiteiten in de openbare ruimte en op internet, gericht op het bevorderen van leefbaarheid, veiligheid, ruimtelijke kwaliteit, economische ontwikkeling of duurzaamheid van het gebied. Investeren in deze activiteiten heeft een positieve uitwerking op onder meer de kwaliteit van het centrum, de saamhorigheid tussen de ondernemers, de samenwerking tussen ondernemers en de gemeente en de waarde van het vastgoed.

- 1.4. Om medewerking te krijgen voor de BIZ Centrum Werkendam dient de gemeenteraad een BIZ-verordening vast te stellen. Voorafgaand hieraan wordt een uitvoeringsovereenkomst gesloten tussen de Gemeente Altena en de Stichting BIZ Centrum Werkendam. Hierin worden afspraken ten aanzien van de uitvoering van de BIZ, zoals hierboven genoemd, vastgelegd. De uitvoeringsovereenkomst treedt evenals de Verordening BIZ Altena Werkendam 2023 pas in werking na een positieve uitkomst van de draagvlakmeting.

Kanttekeningen

- 1.1. Het risico bestaat dat er onvoldoende draagvlak is onder de ondernemers/ winkeliers in het BIZ-gebied. Om een negatieve uitkomst van de draagvlakmeting te voorkomen wordt door het nieuwe BIZ-bestuur op diverse manieren al gewerkt aan het creëren van voldoende draagvlak (o.a. langs de deuren gaan, bijeenkomsten houden (ALV 14-9-2022) en social media). We zien de uitkomst van de draagvlakmeting met vertrouwen tegemoet.
- 1.2. De BIZ is inmiddels wettelijk verankerd en het initiatief dient vanuit de ondernemers te komen. De voor dit doel in 2017 opgerichte BIZ-stichting mag alleen activiteiten uitvoeren gericht op de openbare ruimte of op internet. Netwerkactiviteiten zoals BBQ's en uitjes e.d. vallen daarbuiten. Dit soort netwerkactiviteiten vallen binnen de nu nog actieve Ondernemersvereniging DES. Eind 2022 houdt deze op te bestaan.

Financiën

- 1.1. *Begroting*: het invoeren van de BIZ Altena brengt voor de gemeente opbrengsten en kosten met zich mee. Er worden gelden geïnd bij de individuele ondernemers. Dit totaalbedrag wordt als subsidie uitgekeerd aan de Stichting BIZ Centrum Werkendam. In de begroting van 2023 en verdere jaren zijn de hiervoor benodigde bedragen opgenomen.

Perceptiekosten: Perceptiekosten: Als de BIZ in werking treedt zijn er zogenaamde perceptiekosten. Dat zijn de jaarlijks terugkerende kosten voor de gemeente voor de heffing en inning van de BIZ-bijdrage. Deze kosten worden in mindering gebracht op de BIZ-subsidie. Net als in de vorige periode bedragen de perceptiekosten voor de BIZ Centrum Werkendam € 1.750.

Participatieproces

Communicatie over de voordelen van de BIZ is in alle stappen van het proces belangrijk. Alles draait om draagvlak. Vooral een goede voorbereiding van de nog te houden draagvlakmeting is erg belangrijk. Er moet actief met de ondernemers in het BIZ-gebied/ centrum worden gecommuniceerd om nut en noodzaak van de BIZ toe te lichten en om de resultaten van de afgelopen periode (2018-2022) onder het voetlicht te brengen. Dit is een verantwoordelijkheid van het BIZ-bestuur. Zij zijn daar al mee bezig.

De verantwoordelijkheid voor het organiseren en uitvoeren van de draagvlakmeting zelf berust bij de gemeente. De wet bepaalt nauwkeurig wanneer er voldoende draagvlak aanwezig is.

Binnen zes weken nadat de gemeenteraad de BIZ-verordening heeft vastgesteld organiseert de gemeente de draagvlakmeting. Volgens planning zal direct na vaststelling van het raadsbesluit gedurende eveneens zes weken de draagvlakmeting worden gehouden (2^e helft oktober + november).

Aanpak

De afgelopen periode heeft het nieuwe bestuur van de Stichting BIZ Centrum Werkendam gewerkt aan opstellen van een plan door de ondernemers. Dit BIZ-plan (zie bijlage) is door het BIZ-bestuur bij ons ingediend. Conform de wet houdt de BIZ Centrum Werkendam zich alleen bezig met het uitvoeren van BIZ activiteiten. Het BIZ plan bevat een meerjarenplanning van activiteiten, inclusief een meerjarenbegroting. De activiteiten zijn onderverdeeld in vijf thema's:

1. Evenementen
2. Sfeer en beleving
3. Marketing en promotie
4. Leegstand en bouwterreinen
5. Veiligheid en openbare ruimte

Alle bijdrageplichtige ondernemers mogen hun stem uitbrengen over het BIZ-plan. Het gaat hier om de gebruikers en/of eigenaren van de (203) panden en gebruikers in het BIZ-gebied. Omdat het college verantwoordelijk is voor de draagvlakmeting, zal zij de uitslag moeten vaststellen. Bij voldoende draagvlak treedt de BIZ-verordening per 1-1-2023 in werking.

Aan het draagvlak wordt een aantal eisen gesteld. Deze eisen variëren, afhankelijk van de keuze om alleen eigenaren of gebruikers of eigenaren en gebruikers aan te slaan. Omdat wij beide groepen als bijdrageplichtige zien, gelden de volgende eisen op grond van artikel 5, lid 3, onder a en b van de Wet BIZ:

- minimaal de helft van alle bijdrageplichtigen (gebruikers en eigenaren) heeft een geldige stem uitgebracht;
- van alle stemmers (gebruikers en eigenaren) is minimaal 2/3 voor het instellen van de BIZ;
- minimaal de helft van zowel de gebruikers als van de eigenaren heeft een geldige stem uitgebracht;
- Van zowel de stemmende gebruikers als van de stemmende eigenaren heeft minimaal de helft voor de BIZ gestemd.

De gemeente gaat de BIZ-heffing tegelijk met de onroerende zaak belasting voor niet-woningen innen bij alle heffingsplichtigen in het BIZ-gebied. Indien een pand niet werd verhuurd per peildatum dan krijgt de eigenaar het betreffende stemrecht.

Nadat de verordening in werking is getreden, kan de bedrijveninvesteringszone van start gaan. De BIZ-organisatie zal de activiteiten uitvoeren en zorgdragen voor de verantwoording van inkomsten en uitgaven. Jaarlijks controleert de gemeente of de BIZ-organisatie (nog steeds) aan de BIZ verordening, het BIZ plan en aan de uitvoeringsovereenkomst voldoet. Periodiek vinden hierover voortgangsoverleggen plaats. Formele verantwoording gebeurt op basis van de jaarrekening en het jaarverslag.

De BIZ kan op twee manieren eindigen:

1. doordat de looptijd van de BIZ-verordening eindigt;
2. doordat gaandeweg het draagvlak wegvalt. Ondernemers kunnen tussentijds verzoeken om een hernieuwde draagvlakmeting met als doel de opheffing van de BIZ. Dit verzoek moet door minimaal 20% van de ondernemers worden ondersteund en kan pas na een jaar na de vorige draagvlakmeting worden ingediend. De gemeente is in dit geval verplicht om deze draagvlakmeting te organiseren. Indien de uitkomst van de draagvlakmeting voldoet aan de hieraan in de Wet BIZ gestelde eisen, kan de Verordening worden ingetrokken.

Communicatie

In de periode na het vaststellen van de verordening ontvangen alle belanghebbenden in het kader van de draagvlakmeting van de gemeente een stemformulier met bijbehorende brief. Wij stellen de uitslag van de vertrouwelijke stemming vast op basis waarvan al dan niet invoering zal plaatsvinden.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Altena,

de secretaris,

de burgemeester,

drs. R.J.M. van Wuijtswinkel MPA

drs. E.B.A. Lichtenberg MCM

Bijlagen

- Uitvoeringsovereenkomst BIZ Centrum Werkendam 2023-2027
- BIZ-plan BIZ Centrum Werkendam 2023-2027, incl. meerjarenbegroting
- Kaart BIZ-gebied

De raad van de gemeente Altena;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 30 augustus 2022,

gelet op de Wet op de bedrijveninvesteringszone;

gezien de tussen de gemeente Altena en de Stichting BIZ Centrum Werkendam gesloten Uitvoeringsovereenkomst van 15-september 2022;

besluit:

vast te stellen de

Verordening BIZ Centrum Werkendam 2023

Artikel 1 - Begripsomschrijvingen

Deze verordening verstaat onder:

- bedrijveninvesteringszone: het bij deze verordening aangewezen gebied in de gemeente waarbinnen de BIZ-bijdrage wordt geheven. Het aangewezen gebied is vermeld op de bij deze verordening behorende en daarvan deel uitmakende kaart;
- college: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Altena;
- uitvoeringsovereenkomst: tussen de gemeente Altena en de Stichting BIZ Centrum Werkendam op 15 september 2022 gesloten overeenkomst als bedoeld in artikel 7, derde lid, van de wet;
- wet: Wet op de bedrijveninvesteringszones.

Artikel 2 - Belastbaar feit en aard van de belasting

1. Onder de naam 'BIZ-bijdrage' wordt jaarlijks een directe belasting geheven ter zake van binnen de bedrijveninvesteringszone gelegen onroerende zaken die op grond van artikel 220a Gemeentewet niet in hoofdzaak tot woning dienen.
2. De BIZ-bijdrage wordt geheven ter bestrijding van de kosten die zijn verbonden aan activiteiten in de openbare ruimte en op internet, die zijn gericht op het bevorderen van de leefbaarheid of de veiligheid in de bedrijveninvesteringszone of de ruimtelijke kwaliteit of de economische ontwikkeling van de bedrijveninvesteringszone.

Artikel 3 - Belastingobject

Belastingobject is de onroerende zaak bedoeld in artikel 16 van de Wet waardering onroerende zaken.

Artikel 4 - Belastingplicht

1. De BIZ-bijdrage wordt geheven van:
 - a. de gebruiker, zijnde degene die bij het begin van het kalenderjaar al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht een in de bedrijveninvesteringszone gelegen belastingobject gebruikt;
 - b. de eigenaar, zijnde degene die bij het begin van het kalenderjaar het genot krachtens eigendom, bezit of beperkt recht heeft van een in de bedrijveninvesteringszone gelegen belastingobject.
2. Voor de toepassing van dit artikel wordt:
 - a. gebruik door degene aan wie een deel van een belastingobject in gebruik is gegeven, aangemerkt als gebruik door degene die dat deel in gebruik heeft gegeven; degene die het deel in gebruik heeft gegeven, is bevoegd de BIZ-bijdrage als zodanig te verhalen op degene aan wie dat deel in gebruik is gegeven;
 - b. het ter beschikking stellen van een belastingobject voor volgtijdig gebruik aangemerkt als gebruik door degene die dat belastingobject ter beschikking heeft gesteld; degene die de onroerende zaak ter beschikking heeft gesteld is bevoegd de BIZ-bijdrage als zodanig te verhalen op degene aan wie dat belastingobject ter beschikking is gesteld;
3. Als eigenaar wordt aangemerkt degene die bij het begin van het kalenderjaar als zodanig in de basisregistratie kadaster is vermeld, tenzij blijkt dat hij op dat tijdstip geen genothebende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht is.

Artikel 5 - Maatstaf van heffing

1. De BIZ-bijdrage wordt geheven naar een vast bedrag per belastingobject.

Artikel 6 - Vrijstellingen

In afwijking in zoverre van artikel 5 wordt de BIZ-bijdrage niet geheven ter zake van:

- a. onroerende zaken die in hoofdzaak zijn bestemd voor de openbare eredienst of voor het houden van openbare bezinningssamenkomsten van levensbeschouwelijke aard;
- b. straatmeubilair, waaronder begrepen alle zodanig gebouwde eigendommen – niet zijnde gebouwen – welke zijn geplaatst voor het belang van het publiek, ten dienste van het verkeer of ter verfraaiing van de gemeente, zoals lichtmasten, verkeersinstallaties, standbeelden, monumenten, fonteinen, banken,abri's, hekken en palen;
- c. begraafplaatsen, urnentuinen en crematoria;
- d. crèches/peuterspeelzalen, scholen, dagverblijven, speeltuinen, sportterreinen;
- e. onbebouwde kavels c.q. braakliggende bouwterreinen;

- f. trafo's;
- g. belastingobjecten die in hoofdzaak worden gebruikt door instellingen van charitatieve aard zonder winstoogmerk voor wat betreft de gebruikersheffing.

Artikel 7 - Tarief BIZ-bijdrage

Het tarief van de BIZ bijdrage bedraagt per belastingobject:

- a. voor de gebruiker € 200
- b. voor de eigenaar € 200

Artikel 8 - Wijze van heffing

De BIZ-bijdrage wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 9- Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 worden de aanslagen betaald uiterlijk drie maanden na dagtekening van het aanslagbiljet.
2. In afwijking van het eerste lid geldt, zolang de verschuldigde bedragen door middel van automatische betalingsincasso kunnen worden afgeschreven, dat de aanslagen moeten worden betaald in tien gelijke termijnen. De eerste termijn vervalt één maand na de dagtekening van het aanslagbiljet en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.
3. Met betrekking tot een ingevolge artikel 2, tweede lid, onderdeel c, van de Invorderingswet 1990, met een belastingaanslag gelijkgestelde beschikking inzake een bestuurlijke boete is het eerste lid van overeenkomstige toepassing.
4. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 10 - Looptijd belastingheffing

De BIZ-bijdrage wordt ingesteld voor een periode van vijf jaar.

Artikel 11 - Nadere regels door het college

Het college kan nadere regels geven met betrekking tot de heffing en de invordering van de BIZ-bijdrage.

Artikel 12 – Buiten toepassing algemene subsidieverordening

Op de subsidie bedoeld in artikel 14 is de Algemene Subsidieverordening Altena 2019 niet van toepassing.

Artikel 13 - Aanwijzing Stichting

De Stichting BIZ Centrum Werkendam wordt aangewezen als de Stichting bedoeld in artikel 7 van de wet, waarmee een overeenkomst als bedoeld in artikel 4:36 van de Algemene wet bestuursrecht is gesloten, waarin is bepaald dat de activiteiten waarvoor de subsidie wordt verstrekt verplicht moeten worden verricht.

Artikel 14 - Subsidieverlening

1. De subsidie wordt jaarlijks door het college verleend aan de Stichting BIZ Centrum Werkendam voor de uitvoering van de activiteiten die zijn opgenomen in het jaarlijkse door de stichting aan te leveren activiteitenplan. De subsidie wordt verleend op een daartoe gedane aanvraag, die vergezeld moet gaan van de in de uitvoeringsovereenkomst genoemde stukken.
2. De subsidie wordt bepaald op de jaarlijks ontvangen BIZ-bijdragen verminderd met de perceptiekosten voor de heffing en invordering van de BIZ-bijdragen zoals opgenomen in de uitvoeringsovereenkomst.
3. Voor zover dit niet reeds is geschied in de uitvoeringsovereenkomst, kan het college nadere regels stellen met betrekking tot de verplichtingen van de subsidieontvanger.

Artikel 15 - Subsidieverplichtingen

Naast de in artikel 4:37 van de Algemene wet bestuursrecht genoemde verplichtingen kunnen aan de Stichting BIZ Centrum Werkendam ook andere doelgebonden verplichtingen worden opgelegd. Deze verplichtingen zijn opgenomen in de met de Stichting BIZ Centrum Werkendam gesloten uitvoeringsovereenkomst.

Artikel 16 - Subsidievaststelling

1. De Stichting BIZ Centrum Werkendam is verplicht om binnen 3 maanden na afloop van het subsidiejaar de in de uitvoeringsovereenkomst opgenomen stukken te overleggen.
2. De subsidie wordt vastgesteld uiterlijk acht weken na ontvangst van de in het voorgaande lid genoemde stukken.

Artikel 17 - Melding van relevante wijzigingen

De Stichting BIZ Centrum Werkendam stelt het college zo spoedig mogelijk schriftelijk op de hoogte van:

- meer dan ondergeschikte veranderingen in haar financiële situatie,
- een wijziging van de statuten,
- verandering of beëindiging van activiteiten.

Artikel 18 - Delegatie van de bevoegdheid tot intrekken of wijzigen subsidievaststelling

Het college is bevoegd tot het intrekken of ten nadele van de ontvanger wijzigen van de subsidievaststelling bedoeld in artikel 4:49 van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 19 - Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de eerste dag nadat het college heeft bekendgemaakt dat van voldoende steun als bedoeld in artikel 4 van de wet is gebleken.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2023.

Artikel 20 - Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als Verordening BIZ Centrum Werkendam 2023

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Altena van 18 oktober 2022.

De griffier,

De voorzitter,

drs. S.J. Peet

drs. E.B.A. Lichtenberg MCM

Bijlage 1 - kaart bij verordening